

ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДУ РЕЙТИНГІВ ДЛЯ ВДОСКОНАЛЕННЯ КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ В БАНКАХ

Актуальність вдосконалення корпоративного управління в національному банківському секторі зумовлена зростанням присутності іноземного банківського капіталу та посиленням конкуренції. Банкам насамперед необхідно впроваджувати новітні системи управління, які б дозволяли одночасно та повною мірою контролювати увесь спектр операцій, що здійснюються багатьма підрозділами та філіями з метою підвищення ефективності діяльності та конкурентоздатності.

Нинішній стан банківської системи України та відчутний процес її консолідації повинні стимулювати учасників ринку бути попереду законодавчих вимог щодо розкриття інформації та прозорості, оскільки більш прозорі банки більш привабливі для потенційних інвесторів та вкладників. Отже, потрібно відмітити окремі проблеми, які назріли в сучасному корпоративному управлінні в комерційних банках. Вони вимагають негайного вирішення за такими напрямками (табл. 1):

Таблиця 1

Державне регулювання корпоративних відносин	Нормативно-правове забезпечення
<ul style="list-style-type: none">• чітке визначення та розмежування повноважень органів державного управління у галузі;• посилення державного контролю за дотриманням прав акціонерів;• оприлюднення державної політики щодо підприємств з державною часткою;• підвищення ефективності управління державними корпоративними правами;• підвищення кваліфікації державних службовців	<ul style="list-style-type: none">• приведення українського законодавства у галузі корпоративного управління відповідно до законодавства Європейського Союзу;• удосконалення наявних та розробка нових рекомендованих внутрішніх нормативних документів для акціонерних товариств;• розвиток недержавних форм захисту прав акціонерів, зокрема через саморегулівні організації та третейські суди;• запровадження системи моніторингу порушень прав акціонерів;• узагальнення судової практики у галузі корпоративного управління

Згідно з рекомендаціями Базельського комітету банківського нагляду, головними елементами корпоративного управління в банківському секторі є такі:

- 1) визначення стратегічних цілей і корпоративних цінностей;
- 2) встановлення і забезпечення певних меж відповідальності й підзвітності;
- 3) наявність у членів спостережної ради необхідної кваліфікації, відсутність негативного впливу на них правління банку або зовнішніх факторів;

- 4) наявність відповідних функцій нагляду в спостережних радах і правлінні;
- 5) прозорість управління.

З огляду на зміцнення довіри до банків, саме прозорість та відкритість інформації стає пріоритетним напрямом вдосконалення корпоративного управління у банківській системі України. Тому важливо розглянути можливість застосування рейтингування банківських установ. Банківським рейтингом слід вважати узагальнюючу оцінку діяльності банку, на основі якої можна визначити положення певного банку відносно інших банківських установ.

Спостереження за рейтинговою позицією конкретного банку та її аналіз сприяють прийняттю обґрунтованих рішень про подальші відносини суб'єктів господарської діяльності з цією банківською установою.

Для більшої інформативності банківський рейтинг повинен відповідати чотирьом вимогам:

- інформація про діяльність банку, на базі якої визначається його рейтинг, повинна бути об'єктивною;
- методика визначення рейтингової оцінки повинна бути науково обґрунтованою;
- рейтингова інформація повинна бути доступною широкому колу споживачів цієї інформації;
- визначення банківського рейтингу за певною методикою повинне бути періодичним (щомісячним, щотижневим, щоденним).

Запроваджуючи вдосконалення внутрішніх процедур корпоративного управління, необхідно створювати інформаційне поле, яке забезпечуватиме необхідний для зовнішніх контрагентів рівень прозорості банку, і як логічне забезпечення вказаного процесу розкриття інформації, встановлення рейтингів, запровадження системи моніторингу порушених прав акціонерів.